

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

İKİNCİ BÖLÜM
KARARELKİN TURİZM TARIM TEMİZLİK İNŞAAT GIDA YEMEK HAYVANCILIK
OTOMOTİV İTHALAT İHRACAT LTD. ŞTİ. BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2020/6926

Karar Tarihi : 31/1/2023

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : Engin YILDIRIM

M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Kenan YAŞAR

Raportör : Fatma Burcu NACAR YÜCE

Başvurucu : Elkin Turizm Tarım Temizlik İnşaat Gıda Yemek Hayvancılık
Otomotiv İthalat ve İhracat Ltd. Şti.

Vekili : Av. Uğur Nihan YORMAZ

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvuru, itirazın iptali talebiyle açılan davada gerekçeli kararın geç yazılması sebebiyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

2. Başvurucu Şirket; kendisine ait bir otobüsün işletilmesine ilişkin olarak davalı ile arasında taşıt sözleşmesi bulunduğunu, bu sözleşme gereğince tahakkuk eden faturaların davalıya tebliğ edildiğini, faturalara itiraz edilmediğini belirtmiştir. Başvurucu, sözlü taleplerinin sonuç vermemesi üzerine Bursa 8. İcra Dairesinin 2016/11246 Esas sayılı dosyası ile icra takibine başladığını ve davalının takibe haksız biçimde itiraz ettiğini ileri sürerek Bursa 1. Asliye Ticaret Mahkemesinde (Mahkeme) 21/1/2017 tarihinde ticari nitelikteki hizmet sözleşmesinden kaynaklanan itirazın iptali talebiyle dava açmıştır.

3. Mahkeme 18/2/2019 tarihinde başvuru yönünden davanın kabulüne, itirazın iptaline ve takibin 41.307,54 TL üzerinden devamına karar vermiştir.

4. Başvurucu, geçen süreye rağmen Mahkeme tarafından gerekçeli kararın yazılmadığı iddiasıyla 24/2/2020 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

5. Mahkeme, gerekçeli kararı 20/3/2020 tarihinde yazmıştır. Karar taraflara 29/6/2020 tarihinde tebliğ edilmiş ve istinaf kanun yoluna başvurulmaması üzerine 14/7/2020 tarihinde kesinleşmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

6. Eldeki başvuruda yer alan iddialara benzer iddialar Anayasa Mahkemesince daha önce *Hatice Akgül* (B. No: 2018/35900, 25/2/2021) kararında ele alınmıştır. Söz konusu kararda; işe iade kararının icra kabiliyeti kazanabilmesi için kesinleşmesinin gerektiği,

gerekçeli kararın geç yazılması hâlinde hükmün kesinleşmesinin gecikeceği ve lehine karar tesis edilenin mağdur olacağı ifade edilmiştir. Kararda; mahkeme hükmünün icra kabiliyetinin ancak kesinleşme ile söz konusu olabileceği dikkate alındığında kararın kesinleşmesinin en önemli aşamalarından birinin gerekçeli kararın yazılması olduğu, bu yükümlülüğün ise derece mahkemeleri tarafından yerine getirilmesi gerektiği belirtilmiştir (*Hatice Akgül*, §§ 33-37).

7. Anılan kararda Anayasa Mahkemesi; yargılama süresinin toplamda 2 yıl 5 ay olmakla birlikte ilk derece mahkemesinin kararı tefhiminden gerekçeli kararı yazmasına kadar geçen 1 yıl 3 ay 29 günlük sürenin makul olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığını, bu durumun tek başına yargılama süresinin uzamasına neden olduğunu belirterek makul sürede yargılanma hakkının ihlal edilmesine karar vermiştir.

8. Somut başvuruda da başvurunun itirazın iptali talebiyle açtığı davanın sonuçlarından yararlanabilmesinin, başka bir deyişle kararın kesinleşmesinin en önemli aşamalarından biri gerekçeli kararın yazılması olup bu yükümlülük başvurunun talebine, tutumuna veya sorumluluğuna bağlı olmaksızın mahkemeye aittir.

9. Başvuruya konu olayda 21/1/2017 tarihinde açılan davanın 14/7/2020 tarihinde kesinleştiği yani yargılamanın tek dereceli yargılama sisteminde 3 yıl 5 ay 23 gün sürdüğü anlaşılmıştır. Başvuruya konu davanın hukuki meselenin çözümündeki güçlük, maddi olayların karmaşıklığı, delillerin toplanmasında karşılaşılan engeller, taraf sayısı gibi ölçütler dikkate alındığında karmaşık olmaktan uzak olduğunu söylemek mümkündür. Bunun yanında yargılamada yedi duruşma neticesinde davanın açılmasından 2 yıl sonra kısa karar tefhim edilmiş ise de tefhim tarihinden gerekçeli kararın yazılmasına kadar 1 yıl 1 aylık süre geçmiş olup bu durum tek başına yargılama sürecinin uzamasına neden olmuştur.

10. Nitekim Anayasa Mahkemesinin *Fatma Hümeýra Akdemir* (B. No: 2018/20870, 7/9/2021) kararına konu olayda da itirazın kaldırılması ve kiralananın tahliyesi talebiyle açılan davada gerekçeli kararın geç yazılması sebebiyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasıyla bireysel başvuruda bulunulmuştur. Söz konusu olayda davanın hukuki meselenin çözümündeki güçlük, maddi olayların karmaşıklığı, delillerin toplanmasında karşılaşılan engeller, taraf sayısı gibi ölçütler dikkate alındığında karmaşık olmaktan uzak olduğu vurgulanmıştır. Diğer taraftan her ne kadar gerekçeli kararın yazılması için geçen dört ayı aşkın süre kategorik olarak tek başına makul sürenin ihlal edilmesi sonucunu doğurmasa da söz konusu süre ve istinaf incelemesinde geçen ve henüz tamamlanmayan yaklaşık dört yıllık sürenin somut yargılamanın özelliği bir bütün olarak değerlendirildiğinde olağan ölçütlerin ötesinde uzadığı sonucuna varılmıştır. Anayasa Mahkemesi söz konusu başvuruda da makul sürede yargılanma hakkının ihlal ettiği sonucuna varmıştır. (*Fatma Hümeýra Akdemir*, § 29).

11. Bu açıklamalar çerçevesinde somut başvuruda yargılamanın uzamasına gerekçeli kararın geç yazılmasının sebep olduğu ve başvurunun makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

12. Açıklanan gerekçelerle başvurunun Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

13. Başvurucu, ihlalin tespiti ve 10.000 TL manevi tazminata karar verilmesi talebinde bulunmuştur.

14. Makul sürede yargılanma hakkı yönünden ihlal tespitiyle giderilemeyecek olan manevi zararları karşılığında net 10.000 TL manevi tazminatın başvurucaya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Başvurucuya net 10.000 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE,

D. Kararın bir örneğinin bilgi için Bursa 1. Asliye Ticaret Mahkemesine (E.2017/110. K.2019/142) GÖNDERİLMESİNE,

E. 446,90 TL harç ve 9.900 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 10.346,90 TL yargılama giderinin başvurucaya ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvurucaunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına; ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal faiz UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 31/1/2023 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.